

بهبود وضعیت درسی
دانش آموزان ضعیف کلاس

شهربانو شایقی

کد پرسنلی : ۴۱۴۲۵۷۱۶

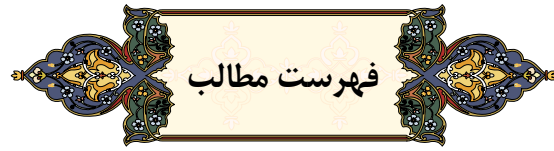
آموزگار پایه اول دبستان شهید طاهر اودک

آموزش و پرورش شهرستان علی آبادکتول

تقدیم به:

همه کسانی که برای ثمر بخشیدن
به درخت علم و اندیشه فرزندان
این مرزو بوم تلاش نموده و عاشقانه
به میهن خود خدمت می کنند.

صفحه	عنوان
۵	چکیده
۶	مقدمه
۷	توصیف وضع موجود
۹	گردآوری شواهد ۱
۱۴	پیشینه ی تحقیق
۱۶	تجزیه و تحلیل داده ها
۱۸	یافتن راه حل ها
۲۱	انتخاب طرح جدید و اجرای آن
۲۵	گردآوری شواهد ۲
۲۹	اعتباربخشی و ارزیابی
۳۲	نتیجه گیری، ایرادها و پیشنهادها
۳۵	فهرست منابع

چکیده

بارها در کلاس درس خود مشاهده می کردم که تعدادی از دانش آموزانم به دلایل مختلفی نسبت به بقیه دچار افت تحصیلی هستند و در ارزشیابی های کتبی و شفاهی نمرات پایینی کسب می کنند و والدین آنها از این موضوع احساس رنج می نمودند و با همه تلاش در پی جبران آن برمی آمدند.

در بسیاری از مواقع می دیدم که شاگردانم دچار تحقیرها و سرزنش ها و تنبیهات قرار می گرفتند و گاهی نیز گره بسته ی آنان با اتخاذ مواضع نادرست والدین یا خود من بسته تر می شد. با مشاهده ی این مسأله در کلاس تصمیم گرفتم با پیدا کردن راه حل های مناسب و ابتکاری سرنوشت آنها را تغییر دهم، در نتیجه با مطالعه کتاب های گوناگون و تحقیقات انجام شده قبلی توانستم قبل از امتحانات نوبت اول، با برگزاری جلسات مداوم با اولیا و با اجرای سه روش شامل:

۱ - دادن برنامه پیشنهادی درسی

۲ - رودررویی و تبادل نظر دانش آموز قوی با ضعیف

۳ - تهیه فرم نظارت خانواده بر امور درسی فرزندشان

روز به روز به فراگیری آنان روح تازه ای بخشیده و میانگین نمرات دانش آموزان ضعیفم را از ۷ به ۱۶ رسانده و آنها را موفق و شاد ببینم.

کلید واژه: افت تحصیلی، برنامه پیشنهادی، تبادل نظر، فرم نظارت

مقدمه

تربیت فرزند با همهٔ سادگی و طبیعی بودن از کارهای دشوار و مسؤولیت های سخت و سنگین است.

تا روزی که طفل خرد سال و در آغوش مادر است نگهداری او برای والدین یک مشکل است، روزی که به راه می افتد این دشواری به گونه ای دیگر رخ می نماید و زمانی که به مدرسه و کلاس درس وارد می شود و آغاز فراگیری علم و دانش های گوناگون می رسد، این سختی دو چندان می شود.

همهٔ آنهایی که به مدرسه میروند به یک میزان توفیق پیشرفت ندارند و همهٔ آنان که در سایهٔ لطف و عنایت و زحمت والدین و مربیان قرار می گیرند، به یک درجه رشد نمی کنند.

برای عده ای مسألهٔ افت تحصیلی پیش می آید که علت آن خواه موجه و یا غیرموجه برای والدین و مربیان مشکل آفرین است و طبیعی است که باید در این مورد تدابیر خاصی اندیشیده و مشکل بر طرف شود.

اساس این پژوهش دانش آموزشی را در بر می گیرد که دلیل عقب ماندگی درسی آنان ها ذهنی وارثی نبوده، بلکه در عین داشتن هوش و استعداد کافی از دروس و برنامه های تحصیلی عقب مانده اند و نمی توانند همگام با دیگر دانش آموزان پیش بروند و در به دست آوردن موفقیت های تحصیلی دشواری هایی برای خود و دیگران می آفرینند.

به کار گیری روش های متعدد و ابتکاری می تواند با توجه به موقعیت های مختلف زمانی و مکانی نقش مهمی در پیشرفت دانش آموزان داشته باشد و آینده ی تاریک و بی روح آنان را به دنیایی روشن و زیبا تبدیل نماید.

توصیف وضع موجود

اینجانب ..... با سابقه ی تدریس ..... سال با مدرک تحصیلی ..... به عنوان آموزگار در دبستان ..... واقع در شهرستان ..... استان ..... مشغول به خدمت هستم . اکثر دانش آموزان مدرسه دارای مشکلات خانوادگی از قبیل فقر و بیکاری و بی سوادی هستند .

از ابتدای سال تحصیلی در موارد متعدد متوجه شدم که آزمون های کتبی و شفاهی بسیاری که به عمل می آوردم و روش تدریس های متعدد و فعال که به کار می گرفتم تعدادی از دانش آموزانم نمرات پائین تر از حد انتظار کسب می کنند و شدیداً دچار افت تحصیلی هستند. این دانش آموزان حتی سرکلاس هنگام تدریس یا حل کردن تمرینات علاقه ای از خود نشان نمی دادند و من نیز مجبور به استفاده از راه حل های موقت جهت جلب توجه آنها نسبت به درس بودم .

هر بار پس از تصحیح برگه های امتحانی واقعاً نگران می شدم و به این فکر می کردم که چرا اینگونه است ؟ و چگونه می توانم این وضعیت نامطلوب را تغییر دهم .

برای یادگیری بهتر گاهی امتحانات شفاهی برگزار می کردم و ابتدا افراد داوطلب را برای پاسخ دهی می آوردم ، سپس با هر گروه یکی ، دو نفر از شاگردان ضعیفم را نیز صدا می زدم اما باز می دیدم که نتیجه ی آن چنان مطلوب حاصل نمی شود .

بعد از امتحانات کتبی از دانش آموزان می خواستم که به عنوان تکلیف شب جواب سؤالاتی را که پای تخته نوشته می شد پیدا کنند و بیاورند ، باز هم این چند نفر تلاش برای پیدا کردن جوابهای صحیح نمی کردند .

یا اینکه کلاس را به گروه هایی ۵ نفره تقسیم بندی کرده بودم آنها در گروه کاری انجام نمی دادند و کارهای خارج از کلاس را انجام نمی دادند و همیشه داد سر گروه را در آورده بودند .

در مصاحبه هایی که با خود دانش آموزان داشتم آنها اظهار می کردند که قبل از امتحانات درس می خوانند ولی فراموش می کنند . ولی در صحبت با والدین آنها متوجه شدم که آنها نیز از نحوه ی درس خواندن و انجام تکالیف فرزندشان و نمرات امتحانی آنان ناراضی بودند .

مسئله را که با تعدادی از آموزگاران در میان گذاختم آنان نیز عقیده داشتند که دانش آموزان به دلیل مشکلات زیادی که دارند قدرت تمرکز در کلاس را ندارند .

معاون آموزشگاه که بیشتر با دانش آموزان این مدرسه سر و کار داشته است نیز اظهار داشتند که باید قبل از امتحانات نوبت اول مشکلات و مسایل آنان شناسایی شود و راه حلی مناسب پیدا کنیم که تا حدودی پیشرفت در وضعیت درسی آنان ایجاد شود . دوست داشتم کاری کنم که این ۸ نفر نیز به دانش آموزان فعالی تبدیل شوند و سطح نمراتشان روز به روز بالاتر برود و بدین ترتیب تصمیم گرفتم با تحقیقات مناسب و مطالعه کتابهای مرتبط با این موضوع در این وضعیت تغییری دهم و بدین ترتیب پژوهش من شروع شد .

گرد آوری شواهد (۱)

الف : کسب نمرات

با توجه به توضیحاتی که در توصیف وضع موجود گفته شد ارزیابی دقیقی از نمرات سه ماه مهر و آبان و آذر انجام دادم و متوجه شدم که تعداد ۸ نفر از دانش آموزانم در اکثر امتحانات مخصوصاً در دروس ریاضیات ، علوم ، املا ، جغرافیا ، تاریخ و مدنی و امتحان تشخیصی نمرات بین ۰ تا ۱۰ کسب می کنند که تعدادی از برگه های امتحانی آنها آمده است. برای دقیق تر بودن اطلاعات از نمره های این ۵ درس طبق دفتر شاخص ها در مهر و آبان و آذر میانگین گرفته و به تأیید مدرسه رساندم.

پس از معدل گیری از آن میانگین ها در هر درس برای هر دانش آموز آنها را در جدول دیگری یادداشت نمودم..(جدول ۲)

دانش آموز امتحان	زینب	شهربانو	شقایق	زهرا	مریم	مریم	مینا	آرزو
ریاضیات	۹	۷	۵	۵	۵	۸	۷	۸
علوم	۸	۹	۴	۳	۷	۹	۷	۷
جغرافیا	۹	۹	۹	۴	۷	۹	۸	۸
تاریخ و مدنی	۸	۸	۸	۹	۶	۸	۶	۸
املا	۴	۷	۶	۴	۵	۹	۹	۴
امتحان تشخیصی	۷	۷	۵	۵	۴	۸	۷	۹
میانگین نمرات هر دانش آموز	۷.۵	۷.۸	۶.۱	۵	۵.۶	۸.۵	۷.۳	۷.۳

جدول شماره ۲: میانگین نمرات مهر، آبان، آذر